

อนาคตภาพการบริหารการศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาบนวิถี
แห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2568-2578)
Future Scenarios of Educational Administration for Private
Primary Schools on the Path of Sustainable Development in the
Next Decade (B.E. 2568-2578)

ธนากร นิลน้อย Tanaporn Nilnoi

คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University

Corresponding author, e-mail: Tanaporn.nilnoitoey@gmail.com

Received July 1, 2026; Revised July 28, 2026; Accepted: September 30, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอนาคตภาพการบริหารการศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาบนวิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2568-2578) เป็นการวิจัยเชิงอนาคตโดยใช้เทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาโรงเรียนเอกชน จำนวน 21 รูป/คน เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบบสอบถามพัฒนาจากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของข้อคำถาม และความครอบคลุมของประเด็นวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปรับปรุงก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล ส่วนความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตรวจสอบด้วยกระบวนการยืนยันความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2 และรอบที่ 3 โดยพิจารณาความสอดคล้องของคำตอบจากค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ผลการวิจัยพบว่า อนาคตภาพการบริหารการศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาบนวิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนในทศวรรษหน้า ประกอบด้วย 5 วิถีทาง 30 แนวโน้ม ได้แก่ 1) วิถีแห่งการสร้างสรรค่นวัตกรรมด้านการบริหารงาน

วิชาการ 7 แนวโน้ม 2) วิถีแห่งการกำกับติดตามด้านการบริหารงานงบประมาณ 5 แนวโน้ม 3) วิถีแห่งการพัฒนาคุณค่าด้านการบริหารงานบุคคล 6 แนวโน้ม 4) วิถีแห่งการส่งเสริมสนับสนุน ด้านการบริหารงานทั่วไป 7 แนวโน้ม และ 5) วิถีแห่งการบูรณาการด้านการบริหารโรงเรียนเอกชน บนวิถีแห่งความยั่งยืน 5 แนวโน้ม โดยทุกวิถีทางมีแนวโน้มอยู่ในระดับมากที่สุดสะท้อนว่าการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในอนาคตต้องเชื่อมโยงนวัตกรรมการเรียนรู้ การเงินที่โปร่งใส การพัฒนาครู ความปลอดภัยและการบริการที่มีคุณภาพกับจริยธรรมและธรรมาภิบาล เพื่อสร้างความยั่งยืนของสถานศึกษา ผู้เรียน และสังคมโดยรวม

คำสำคัญ: การบริหารการศึกษา; การพัฒนาที่ยั่งยืน; การวิจัยอนาคต; อีดีเอฟอาร์

Abstract

This research article aimed to investigate the future scenarios of educational administration for private primary schools on the path of sustainable development in the next decade (B.E. 2568–2578). The study employed future research using the Ethnographic Delphi Futures Research (EDFR) technique. The key informants consisted of 21 purposively selected qualified persons and experts in private school educational administration. The research instruments were a semi-structured interview form and a five-point rating scale questionnaire. The questionnaire was developed from the interview results obtained from the qualified persons and experts in the first round. Its quality was examined in terms of content validity, appropriateness of the items, and coverage of the research issues by educational experts and the dissertation advisor before being revised and used for data collection. The reliability of the questionnaire was examined through the process of confirming the opinions of the qualified persons and experts in the second and third rounds by considering the consistency of responses based on the median, mode, and interquartile range. The data were analyzed using content analysis, median, mode, and interquartile range. The findings revealed that the future scenarios of educational administration for private primary schools on the path of sustainable development in the next decade consisted of five pathways and thirty trends: 1) the pathway of innovation creation in academic administration, comprising seven trends; 2) the pathway of monitoring and supervision in budget administration, comprising five trends; 3) the pathway of value development in personnel administration,

comprising six trends; 4) the pathway of promotion and support in general administration, comprising seven trends; and 5) the pathway of integration in private school administration toward sustainability, comprising five trends. All pathways were rated at the highest level of possibility. The findings indicate that the future administration of private primary schools needs to integrate learning innovation, transparent financial management, teacher development, safety and quality service systems, ethics, and good governance in order to promote the sustainability of educational institutions, learners, and society as a whole.

Keywords: Educational Administration; Sustainable Development; Future Research; EDR

บทนำ

บริบทการศึกษาของไทยในทศวรรษหน้าเผชิญการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างอย่างรวดเร็วทั้งด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ โครงสร้างประชากร เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้การบริหารสถานศึกษาไม่อาจยึดแนวปฏิบัติแบบเดิมที่มุ่งเพียงการควบคุมงานประจำ แต่ต้องปรับสู่การบริหารเชิงอนาคตที่สามารถคาดการณ์ความเป็นไปได้ วางแผนเชิงระบบ และตอบสนองต่อความไม่แน่นอนได้อย่างทันท่วงที ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2566) ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา โดยมุ่งยกระดับคุณภาพผู้เรียนและสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา ขณะที่กระทรวงศึกษาธิการ (2567) กำหนดนโยบายการศึกษาที่เน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนากำลังคน และการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษา นอกจากนี้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2566) เสนอแนวทางการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของคนไทยในยุคการเปลี่ยนแปลง

หลักการบริหารการศึกษาในอนาคตจึงต้องตั้งอยู่บนฐานของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนควบคู่กับความยั่งยืนของสถานศึกษา โดยเฉพาะแนวคิดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Education for Sustainable Development: ESD) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา หรือ SDG 4 ทั้งนี้ UNESCO (2017) อธิบายว่า การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนมุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ สมรรถนะ ค่านิยม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในโลกที่ซับซ้อน ขณะที่ UNESCO (2020) เสนอแนวทางการจัดการศึกษาที่เชื่อมโยงการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อความยั่งยืน ดังนั้น การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาจึงควรบูรณาการ STEM/STEAM ความเป็นพลเมืองโลก ความปลอดภัย

ดิจิทัล และการรู้เท่าทันข้อมูลในยุคปัญญาประดิษฐ์ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและดำรงชีวิตได้อย่างยั่งยืน

ในเชิงพื้นที่และบริบทของระบบการศึกษาไทยโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐ ขยายโอกาสทางการศึกษา สร้างทางเลือกที่หลากหลายให้แก่ผู้เรียนและผู้ปกครอง ตลอดจนกระตุ้นการแข่งขันเชิงคุณภาพระหว่างสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม โรงเรียนเอกชนต้องเผชิญข้อจำกัดและความท้าทายหลายด้าน เช่น ความไม่แน่นอนของจำนวนนักเรียน ภาระด้านงบประมาณ การแข่งขันจากสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ความคาดหวังของผู้ปกครอง และความจำเป็นในการลงทุนด้านเทคโนโลยีและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง การบริหารโรงเรียนเอกชนในอนาคตจึงต้องอาศัยแนวทางที่รอบด้าน มีความยืดหยุ่น และเชื่อมโยงคุณภาพการเรียนรู้กับความมั่นคงขององค์กร (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2565; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2565)

ด้วยเหตุนี้ การศึกษาอนาคตภาพการบริหารการศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาบนวิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2568-2578) จึงมีความสำคัญต่อการกำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษาเอกชนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และจริยธรรม ผลการวิจัยจะเป็นฐานข้อมูลเชิงอนาคตสำหรับผู้บริหารโรงเรียนเอกชนหน่วยงานกำกับดูแล และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวางแผนพัฒนาโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาให้มีคุณภาพ มีความสามารถในการแข่งขัน และดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาอนาคตภาพการบริหารการศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาบนวิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2568-2578)

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงอนาคต (Future Research) โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDR (Ethnographic Delphi Future Research) เพื่อศึกษาอนาคตภาพการบริหารการศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาบนวิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2568-2578) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาอนาคตภาพการบริหารการศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาบนวิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2568-2578) จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วยงานภารกิจ 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานบุคคล 3) ด้านการ

บริหารงานงบประมาณ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป และ 5) ด้านการบริหารโรงเรียนเอกชนบวญี
แห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 รูป/คน เลือกแบบ
เจาะจง โดยกำหนดคุณสมบัติร่วม คือ เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และประสบการณ์
เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา การบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาการกำหนดหรือการ
ขับเคลื่อนนโยบายการศึกษา หรือการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืน สามารถให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับ
แนวโน้มอนาคตของการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา และยินดีให้ข้อมูลตลอด
กระบวนการวิจัยแบบ EDFR ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารระดับนโยบาย/ผู้มี
ประสบการณ์ในการแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ จำนวน 7 รูป/คน ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการ
กำหนดทิศทาง นโยบาย หรือการกำกับดูแลการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับ
ประถมศึกษา จำนวน 7 คน ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ตรงในการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับ
ประถมศึกษา และมีความเข้าใจบริบท ปัญหา และแนวทางการพัฒนาโรงเรียนเอกชน และกลุ่มที่ 3
นักวิชาการ จำนวน 7 คน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้หรือผลงานทางวิชาการ ด้านการบริหารการศึกษา การ
วิจัยทางการศึกษา การวิจัยอนาคต หรือการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสำหรับ EDFR
รอบที่ 1 เพื่อรวบรวมมุมมองและแนวโน้มอนาคตจากผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ และ 2) แบบสอบถาม
มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สำหรับ EDFR รอบที่ 2 และรอบที่ 3 เพื่อยืนยันความเป็นไปได้ของ
แนวโน้มและตรวจสอบฉันทามติของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ โดยแบบสอบถามฉบับที่ 1 ใช้ใน EDFR
รอบที่ 2 พัฒนาจากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญใน EDFR รอบที่ 1 แล้วนำมาวิเคราะห์
สังเคราะห์ และจัดกลุ่มประเด็นเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ก่อนเสนอที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาเพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา
ความเหมาะสมของภาษา ความชัดเจนของข้อคำถาม และความครอบคลุมของประเด็นการวิจัย แล้ว
ปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล ส่วนแบบสอบถามฉบับที่ 2 ใช้ใน EDFR รอบที่ 3 โดยใช้ข้อ
คำถามจากแบบสอบถามฉบับที่ 1 และเพิ่มเติมข้อมูลย้อนกลับ ได้แก่ ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม ค่า
พิสัยระหว่างควอไทล์ และตำแหน่งคำตอบเดิมของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน เพื่อให้พิจารณา
ยืนยันหรือปรับคำตอบอีกครั้ง การตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับพิจารณาจาก
ความสอดคล้องของความคิดเห็นและฉันทามติของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ค่ามัธยฐานค่าฐาน
นิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ หากคำตอบอยู่นอกพิสัยระหว่างควอไทล์ ผู้วิจัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ/
ผู้เชี่ยวชาญแสดงเหตุผลประกอบ แล้วนำข้อมูลกลับมาคำนวณซ้ำเพื่อสรุปผลฉันทามติของแนวโน้ม
อนาคต

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการ 3 รอบ คือ รอบที่ 1 สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญเพื่อสังเคราะห์แนวโน้มอนาคต รอบที่ 2 นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา และจัดทำแบบสอบถามเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเป็นไปได้ และรอบที่ 3 ส่งผลค่ากลางและค่าการกระจายกลับให้ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญพิจารณายืนยันหรือปรับคำตอบ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ค่าฐานนิยม ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ โดยกำหนดเกณฑ์ฉันทามติจากผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานกับค่าฐานนิยมไม่เกิน 1.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ พบว่า อนาคตภาพการบริหารการศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาบนวิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2568-2578) ประกอบด้วย 5 วิถีทาง 30 แนวโน้ม โดยผลการยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด และมีฉันทามติในทุกวิถีทาง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 อนาคตภาพการบริหารการศึกษาโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาบนวิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนในทศวรรษหน้า

วิถีทาง	แนวโน้มสำคัญ
1.นวัตกรรมด้านการบริหารงานวิชาการ (7 แนวโน้ม)	เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนฐานสมรรถนะพัฒนาทักษะแห่งอนาคต Coding ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การรู้เท่าทัน AI ดิจิทัลและ Active Learning การบูรณาการ STEM/STEAM และ ESD กับความเป็นพลเมืองโลก
2.กำกับติดตามด้านการบริหารงานงบประมาณ (5 แนวโน้ม)	งบประมาณโปร่งใส ตรวจสอบได้มีแผนสำรองทางการเงินและสภาพคล่อง ลงทุนเทคโนโลยีและแพลตฟอร์มการเรียนรู้ พัฒนาแหล่งรายได้เสริม และสร้างเครือข่ายภาคเอกชน/มหาวิทยาลัย
3.พัฒนาคุณค่าด้านการบริหารงานบุคคล (6 แนวโน้ม)	คัดเลือกครูจากความสามารถในการสอนจริง จัดทำ ID Plan สร้างแรงจูงใจและสวัสดิการ พัฒนาครูแกนนำและทายาทผู้นำ ใช้ PLC และติดตามผลด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์
4.ส่งเสริมสนับสนุนด้าน การบริหารงานทั่วไป (7 แนวโน้ม)	ความปลอดภัยแบบองค์รวมมาตรการคุ้มครองเด็กและข้อมูลส่วนบุคคล ความปลอดภัยดิจิทัล อาคารสถานที่ที่เป็นมิตร มาตรฐานบริการโครงสร้างพื้นฐานและเครือข่ายผู้ปกครอง/

	ชุมชน/หน่วยงานภายนอก
5.บูรณาการด้านการบริหาร โรงเรียนเอกชนบนวิถีแห่งความ ยั่งยืน (5 แนวโน้ม)	ธรรมาภิบาล ครองตน ครองคน ครองงาน พรหมวิหาร 4 อริยสัจ 4 และอิทธิบาท 4 เป็นฐานจริยธรรมและวัฒนธรรม

วิถีทางที่ 1 วิถีแห่งการสร้างสรรคัณฑ์วัดกรรมด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในอนาคตต้องปรับการบริหารงานวิชาการจากการเน้นเนื้อหาไปสู่การพัฒนาสมรรถนะและทักษะที่ใช้ได้จริง ทั้งด้านการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร ภาษาอังกฤษ Coding การรู้เท่าทัน AI การใช้สื่อดิจิทัลอย่างรับผิดชอบ ตลอดจนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และการบูรณาการ STEM/STEAM เข้ากับบริบทชีวิตจริงของผู้เรียน

วิถีทางที่ 2 วิถีแห่งการกำกับติดตามด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า โรงเรียนต้องบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ และรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พร้อมจัดทำแผนสำรองทางการเงิน มาตรการบริหารสภาพคล่องและการปรับแผนงบประมาณล่วงหน้า เพื่อลดความเสี่ยงจากรายรับผันผวนหรือเหตุการณ์ฉุกเฉิน อีกทั้งต้องจัดสรรงบประมาณสำหรับเทคโนโลยีสื่อดิจิทัล และแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนโดยตรง

วิถีทางที่ 3 วิถีแห่งการพัฒนาคุณค่าด้านการบริหารงานบุคคล พบว่าครูยังเป็นปัจจัยสำคัญของคุณภาพโรงเรียนเอกชน การบริหารงานบุคคลจึงต้องให้ความสำคัญกับการคัดเลือกครูจากสมรรถนะการสอนจริง การวางแผนพัฒนาครูรายบุคคล การสร้างแรงจูงใจและความมั่นคงในการทำงาน การพัฒนาครูแกนนำและทายาทผู้นำ ตลอดจนการใช้ PLC และหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อติดตามผลการพัฒนาครู

วิถีทางที่ 4 วิถีแห่งการส่งเสริมสนับสนุนด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า งานทั่วไปในอนาคตต้องยกระดับจากงานสนับสนุนเชิงธุรการไปสู่ระบบบริการและความปลอดภัยเชิงองค์รวม โรงเรียนต้องมีแผนเผชิญเหตุฉุกเฉิน มาตรการคุ้มครองเด็ก ความปลอดภัยดิจิทัล การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล อาคารสถานที่ที่เป็นมิตร และเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก

วิถีทางที่ 5 วิถีแห่งการบูรณาการด้านการบริหารโรงเรียนเอกชนบนวิถีแห่งความยั่งยืน พบว่าจริยธรรมและธรรมาภิบาลเป็นฐานของการบริหารที่ทำให้โรงเรียนเอกชนมีความน่าเชื่อถือและดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง ผู้บริหารควรยึดหลักครองตน ครองคน ครองงาน ใช้พรหมวิหาร 4 ในการบริหารคน ใช้อริยสัจ 4 ในการแก้ปัญหาเชิงระบบ และใช้อิทธิบาท 4 เป็นพลังขับเคลื่อนวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยโดยภาพรวม พบว่า อนาคตภาพการบริหารการศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาบนวิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนในทศวรรษหน้า ประกอบด้วย 5 วิถีทาง 30 แนวโน้ม ได้แก่ การสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านการบริหารงานวิชาการ การกำกับติดตามด้านการบริหารงานงบประมาณ การพัฒนาคุณค่าด้านการบริหารงานบุคคล การส่งเสริมสนับสนุนด้านการบริหารงานทั่วไป และการบูรณาการด้านการบริหารโรงเรียนเอกชนบนวิถีแห่งความยั่งยืน ทั้งนี้เพราะการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในอนาคตต้องเผชิญความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม ความคาดหวังของผู้ปกครอง คุณภาพผู้เรียน และการดำรงอยู่ของสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องพัฒนาการบริหารทั้งระบบให้เชื่อมโยงกันระหว่างคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ความมั่นคงทางการเงิน การพัฒนาครู ความปลอดภัยของผู้เรียน และจริยธรรมการบริหาร สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารการศึกษาเชิงระบบที่มุ่งให้ทุกภารกิจของสถานศึกษาทำงานสัมพันธ์กัน เพื่อให้เกิดคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความยั่งยืนของสถานศึกษา

1. ผลจากการวิจัยด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในทศวรรษหน้าจำเป็นต้องสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะ ควบคู่กับการพัฒนาทักษะแห่งอนาคต ได้แก่ Coding ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การรู้เท่าทัน AI การใช้สื่อดิจิทัลอย่างรับผิดชอบ และการบูรณาการการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้เพราะผู้เรียนในทศวรรษหน้าต้องเผชิญสังคมที่ข้อมูลเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเรียนรู้จึงไม่ควรจำกัดอยู่เพียงการรับความรู้ แต่ต้องมุ่งพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างรับผิดชอบ สอดคล้องกับแนวคิดของ UNESCO ที่เสนอว่าการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนควรมุ่งพัฒนาความรู้ ทักษะ ค่านิยม และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตในสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยั่งยืน (UNESCO, 2017; UNESCO, 2020) อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของชนิกานต์ ยงค์สุ ได้ศึกษานวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการหลักสูตร การใช้โรงเรียนเป็นฐาน และการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สามารถส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนได้ (ชนิกานต์ ยงค์สุ, 2567)

2. ผลจากการวิจัยด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในอนาคตต้องบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีแผนสำรองทางการเงิน มีมาตรการบริหารสภาพคล่อง และสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุนทรัพยากร ทั้งนี้เพราะโรงเรียนเอกชนพึ่งพารายได้จากค่าเล่าเรียนและความเชื่อมั่นของผู้ปกครองเป็นสำคัญ หากการบริหารงบประมาณขาดความโปร่งใสหรือไม่มีแผนรองรับความเสี่ยง อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ความมั่นคงของสถานศึกษา และการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดด้าน

ธรรมาภิบาลทางการเงินที่เน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน อีกทั้งสอดคล้องกับข้อเสนอของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่ระบุว่าโรงเรียนเอกชนมีบทบาทสำคัญในการขยายโอกาสทางการศึกษาและแบ่งเบาภาระของรัฐ แต่ยังต้องการกลไกสนับสนุนด้านทรัพยากรและความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับเอกชน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2565) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Amos et al. ได้ศึกษาประสิทธิผลของทักษะการบริหารการเงินของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารการเงินของผู้บริหารมีความสำคัญต่อการจัดสรรทรัพยากร การดำเนินงานของโรงเรียน และคุณภาพการศึกษาโดยรวม (Amos et al., 2021)

3. ผลจากการวิจัยด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาควรคัดเลือกและพัฒนาครูด้วยระบบที่เชื่อมโยงกับสมรรถนะจริง โดยใช้แผนพัฒนาครูรายบุคคล การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และหลักฐานเชิงประจักษ์ในการติดตามผลการพัฒนา ทั้งนี้เพราะครูเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียนและความยั่งยืนของโรงเรียนเอกชน การพัฒนาครูจึงไม่ควรมุ่งเพียงจำนวนชั่วโมงอบรม แต่ควรสะท้อนการเปลี่ยนแปลงของการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน สมรรถนะการสอนจริง ความร่วมมือทางวิชาชีพ และผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดด้านการบริหารงานบุคคลที่เน้นการพัฒนาศักยภาพบุคลากร การสร้างแรงจูงใจ และการมีส่วนร่วมในองค์กร อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุสรฯ สุวรรณวงศ์ และคณะ ได้ศึกษาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในโรงเรียนเอกชน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในโรงเรียนเอกชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสำคัญต่อการพัฒนาครูและคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน (อนุสรฯ สุวรรณวงศ์ และคณะ, 2560)

4. ผลจากการวิจัยด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในอนาคตต้องพัฒนาความปลอดภัยแบบองค์รวม การคุ้มครองเด็ก ความปลอดภัยดิจิทัล ระบบบริการโครงสร้างพื้นฐาน และเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก ทั้งนี้เพราะงานบริหารทั่วไปเป็นฐานสนับสนุนการบริหารทุกด้านของโรงเรียน และมีผลโดยตรงต่อความเชื่อมั่นของผู้ปกครอง คุณภาพชีวิตของผู้เรียน ภาพลักษณ์ขององค์กร และความพร้อมของสถานศึกษาในการรองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารสถานศึกษาที่มุ่งสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย เอื้อต่อสุขภาวะ และสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนรอบด้าน อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่กำหนดแนวทางการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนสำหรับโรงเรียนเอกชน โดยเน้นการดูแลผู้เรียนในมิติร่างกาย จิตใจ สังคม และสภาพแวดล้อม (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2566) และสอดคล้องกับงานวิจัย

ของดารานาถ มาตย์เทพ และคณะ ได้ศึกษาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานทั่วไปที่มีประสิทธิภาพต้องครอบคลุมการจัดระบบบริการ การดูแลอาคารสถานที่ ความปลอดภัย และการสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ (ดารานาถ มาตย์เทพ และคณะ, 2567) รวมทั้งสอดคล้องกับ UNICEF ที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริม ปกป้อง และดูแลสุขภาวะของเด็กและเยาวชนอย่างรอบด้าน (UNICEF, 2021)

5. ผลจากการวิจัยด้านการบูรณาการการบริหารโรงเรียนเอกชนบนวิถีแห่งความยั่งยืน พบว่า ธรรมชาติของโรงเรียนเอกชนมีลักษณะเฉพาะคือ ครองคน ครองงาน พรหมวิหาร 4 อริยสัจ 4 และอิทธิบาท 4 เป็นฐานจริยธรรมสำคัญของการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในอนาคต ทั้งนี้เพราะ ความยั่งยืนของโรงเรียนเอกชนไม่ได้เกิดจากเทคโนโลยี งบประมาณ หรือทรัพยากรเพียงด้านเดียว แต่ต้องอาศัยความไว้วางใจ ความยุติธรรม การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ และวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งคุณค่าและผลลัพธ์ร่วมกัน การนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้จึงช่วยให้ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ปัญหา ตัดสินใจอย่างรอบคอบ บริหารคนด้วยเมตตา และขับเคลื่อนงานอย่างมีเป้าหมาย สอดคล้องกับแนวคิดธรรมาภิบาลที่เน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ความคุ้มค่า การมีส่วนร่วม และหลักนิติธรรมในการบริหารองค์กร อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกิริติ แก้วสกุล และคณะ ได้ศึกษาการบริหารความเสี่ยงตามหลักอริยสัจ 4 ของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า หลักอริยสัจ 4 สามารถนำมาใช้เป็นกรอบการระบุปัญหา วิเคราะห์สาเหตุ กำหนดเป้าหมาย และดำเนินการแก้ไขอย่างเป็นระบบ (กิริติ แก้วสกุล และคณะ, 2565)

จากแนวคิดและงานวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผลการวิจัยเรื่องอนาคตภาพการบริหารการศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาบนวิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนในทศวรรษหน้ามีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารการศึกษาสมัยใหม่ที่มุ่งพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพผู้เรียน การบริหารทรัพยากรอย่างโปร่งใส การพัฒนาครูและบุคลากร การจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และการบริหารบนฐานจริยธรรมและธรรมาภิบาล งานวิจัยที่นำมาอภิปรายต่างชี้ให้เห็นในทิศทางเดียวกันว่า การพัฒนาโรงเรียนให้มีความยั่งยืนไม่สามารถดำเนินการเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งได้ แต่ต้องอาศัยการบูรณาการงานวิชาการงานงบประมาณงานบุคคล งานบริหารทั่วไป และหลักคุณธรรมในการบริหารเข้าด้วยกัน ผลการวิจัยของผู้วิจัยจึงมีความเหมือนกับแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นการมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างรอบด้าน ขณะเดียวกันยังสะท้อนลักษณะเฉพาะของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในอนาคตที่ต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และความคาดหวังของผู้ปกครองเพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง มีคุณภาพ และเกิดความยั่งยืนในระยะยาว

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากศึกษาวิจัย เรื่อง อนาคตภาพการบริหารการศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาบนวิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2568-2578) เพื่อให้กระบวนการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ พบวิถีแห่งการพัฒนาการบริหารการศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาที่ยั่งยืนในทศวรรษหน้า นำเสนอดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โมเดลวิถีแห่งการพัฒนาการบริหารการศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาที่ยั่งยืนในทศวรรษหน้า

จากภาพอธิบายได้ว่า อนาคตภาพการบริหารการศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาบนวิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2568-2578) ทั้ง 5 วิถีทาง เป็นเส้นทางหลักที่สำคัญ ที่เป็นไปตามภารกิจการบริหารงานทั้ง 4 งานในสถานศึกษาที่กฎกระทรวงกำหนดไว้ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556) โดยดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ซึ่งภาระงานทั้ง 4 งาน มีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกันในการพัฒนาไปสู่การเป็นสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน โดยสิ่งที่จะร้อยรัดให้การบริหารสถานศึกษาดังกล่าวเกิดทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลก็คือ จริยธรรมการบริหาร ที่เป็นตัวประสานที่สำคัญ ในการครองตน ครองคนและครองงาน เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างประสิทธิภาพการจัดการกับการพัฒนาจริยธรรมการบริหาร ความเป็นผู้นำที่มีจริยธรรมนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะในการบริหารงานจะพัฒนาไปได้ดีก็ต้องนำหลักจริยธรรมการบริหารมาเป็นกรอบในการสร้างความไว้วางใจและชื่อเสียงที่ดีให้กับองค์กร ป้องกันการใช้อำนาจในทางที่ผิด และลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ช่วยให้องค์กรเติบโต

อย่างยั่งยืน ผ่านการบริหารงานที่โปร่งใส ยุติธรรม และรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีเพื่อผลสัมฤทธิ์ของงานในระยะยาว สถานศึกษาใดมีจริยธรรม การบริหารดังกล่าว ก็จะทำให้สามารถพัฒนาสถานศึกษานั้นๆ ก้าวไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมั่นคงถาวรสืบไป

บทสรุป

การวิจัยนี้ชี้ว่าอนาคตภาพการบริหารการศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาบนวิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2568-2578) ต้องพัฒนาทั้งระบบอย่างบูรณาการ โดยมี 5 วิถีทาง 30 แนวโน้มเป็นแกนขับเคลื่อน ได้แก่ นวัตกรรมวิชาการ งบประมาณที่โปร่งใสและมีแผนสำรอง การพัฒนาคุณค่าครูและบุคลากร งานทั่วไปที่เน้นความปลอดภัยและบริการคุณภาพ และจริยธรรมการบริหารบนฐานธรรมาภิบาล ผลการวิจัยสะท้อนว่าความยั่งยืนของโรงเรียนเอกชนไม่ได้ขึ้นอยู่กับด้านใดด้านหนึ่ง แต่เกิดจากการเชื่อมโยงคุณภาพผู้เรียน เสถียรภาพองค์กร ทุนมนุษย์ เครือข่าย และคุณธรรมของผู้นำเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานกำกับดูแลควรสนับสนุนให้โรงเรียนเอกชนพัฒนาอัตลักษณ์เชิงคุณภาพของตนเอง เช่น ด้านภาษา เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม ทักษะอนาคต หรือจริยธรรม เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ
2. ควรกำหนดมาตรการสนับสนุนด้านงบประมาณ เทคโนโลยี และกองทุนเฉพาะกิจสำหรับโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กและกลาง เพื่อให้สามารถยกระดับคุณภาพการเรียนรู้และลดความเหลื่อมล้ำระหว่างสถานศึกษา
3. ควรส่งเสริมระบบพัฒนาครูโรงเรียนเอกชนที่เชื่อมโยงกับสมรรถนะจริงของการจัดการเรียนรู้ในอนาคต โดยสนับสนุน PLC, ID Plan, Digital Pedagogy และการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการประเมินผลการพัฒนา

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนควรนำโมเดลวงกลม 5 วิถีไปใช้เป็นกรอบวิเคราะห์สถานะปัจจุบันของโรงเรียน กำหนดจุดแข็ง จุดอ่อน และลำดับความสำคัญของการพัฒนาในช่วง 3-5 ปีแรก
2. โรงเรียนควรจัดทำแผนพัฒนาแบบบูรณาการที่เชื่อมโยงงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร งานทั่วไป และจริยธรรมการบริหารให้เป็นแผนเดียวกัน เพื่อป้องกันการบริหารแบบแยกส่วน

3. โรงเรียนควรสร้างระบบสื่อสารกับผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีภายนอกอย่างต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนทรัพยากร ความปลอดภัย สุขภาวะ และการเรียนรู้ของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารการศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาบนวิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยนำ 5 วิถีทางไปพัฒนาเป็นตัวบ่งชี้และคู่มือการปฏิบัติ

2. ควรศึกษาปัจจัยที่เอื้อและเป็นอุปสรรคต่อการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในยุคปัญญาประดิษฐ์และการเปลี่ยนผ่านดิจิทัล

3. ควรศึกษาผลของนโยบายการศึกษาต่อความสามารถในการแข่งขันและความยั่งยืนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในพื้นที่ต่างๆ ของประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). รายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) ปีงบประมาณ 2566. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ 2567-2568. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิริติ แก้วสกุล และคณะ. (2565). การบริหารความเสี่ยงตามหลักอริยสัจ 4 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7. วารสารครุศาสตร์ปัญญา, 2(1): 22-33.
- ชนิกานต์ ยงค์สุ. (2567). นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดลพบุรี. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 8(1): 84-98.
- ดารานาถ มาตย์เทพ และคณะ. (2567). การบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา. วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี, 7(2): 484-499.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2565). แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2566-2570. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2566). คู่มือการจัดทำแนวทางการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนสำหรับโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ: เอกสารอัดสำเนา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชน: สภาพและแนวทางการสนับสนุน. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). รายงานการศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของคนไทย 4.0. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อนุสรฯ สุวรรณวงศ์ และคณะ. (2560). ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในโรงเรียนเอกชน. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 44(3): 221-237.
- Amos, O., et al. (2021). Effectiveness of school heads' financial management skills in provision of quality education in secondary schools. *International Journal of Education and Research*, 9(3): 19-32.
- UNESCO. (2017). *Education for sustainable development goals: Learning objectives*. UNESCO Publishing.
- UNESCO. (2020). *Education for sustainable development: A roadmap*. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.
- UNICEF. (2021). *The state of the world's children 2021: On my mind: Promoting, protecting and caring for children's mental health*. UNICEF.

